



TURUN YLIOPISTO  
RAUMAN  
OPETTAJANKOULUTUSLAITOS



# Ympäristökasvatus opetustyössä 8 op



Euroopan unioni  
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa  
EU:lta  
2007-2013

 Sat@oppi

Rauman opettajankoulutuslaitoksen Sat@Oppi toteuttaa yhdessä Satakunnan ympäristökoulu. Kulttuuriympäristö koulutuksessa ja kasvatuksessa –hankkeen kanssa monimuotokoulutuksena

## **YMPÄRISTÖKASVATUS OPETUSTYÖSSÄ (8 op)** **- täydennyskoulutuskokonaisuuden**

### **Koulutuksen sisältö:**

Koulutus tarjoaa tiedollista taustaa, toteutusideoita ja työtapoja esiopetuksen ja koulujen ympäristökasvatuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Koulutuksen aikana tutustutaan erilaisiin ympäristökasvatuksen menetelmiin, joita voidaan soveltaa eri tilanteisiin, oppiaineisiin ja aihekokonaisuuksiin. Pääpaino on kokemuksellisessa ja elämyksellisessä oppimisessä. Opiskelija perehtyy myös kasvatustieteen eri toimijatahojen ympäristökasvatustyöhön sekä laatii esiopetuksen/ koulun ympäristökasvatustoimintaa kehittävän suunnitelman ja seminaari-esityksen.

### **Kohderyhmä:**

Esiopetuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen opettajat ja oppilaitosjohto.

### **Toteutus:**

Opiskelumuotoina ovat kontaktiopetus, kirjalliset tehtävät ja muu itsenäinen työskentely. Lähiovetuspäiviä koulutuksen aikana on 8, yhteensä 46 h. Lähiovetus toteutetaan pääosin Rauman opettajankoulutuslaitoksen tiloissa.

### **Ajankohta:**

sl 2009 – kl 2010

### **Valintamenettely:**

Koulutukseen otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä enintään 18 kohderyhmään kuuluvaa opetusalan henkilöä. Koulutukseen ilmoittaudutaan sähköisellä lomakkeella (osoite: [www.edu.utu.fi/laitokset/rokl/sataoppi/Taydennyskoulutus.html](http://www.edu.utu.fi/laitokset/rokl/sataoppi/Taydennyskoulutus.html)) **viimeistään 26.8.2009**. Minimimäärä koulutuksen toteutumiselle on 12 osallistujaa.

### **Hinta:**

Koulutuksen rahoittaa kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen hallinnoima *Satakunnan ympäristökoulu. Kulttuuriympäristö koulutuksessa ja kasvatuksessa* –hanke (EAKR-hanke), joten koulutus on osallistujille maksuton.

### **Kurssin johtaja:**

Lehtori Riitta Korhonen, Rauman opettajankoulutuslaitos / Sat@Oppi  
puh. (02) 8378 0463, [riitta.korhonen@utu.fi](mailto:riitta.korhonen@utu.fi)

### **Koulutuksen organisointi ja koordinointi:**

Suunnittelija Susanne Leväniemi, Rauman opettajankoulutuslaitos / Sat@Oppi  
puh. (02) 8378 0355, [susanne.levaniemi@utu.fi](mailto:susanne.levaniemi@utu.fi)  
Koordinaattori Jyri Halme, Rauman opettajankoulutuslaitos / Sat@Oppi  
puh. 040 5740 746, [jyri.halme@utu.fi](mailto:jyri.halme@utu.fi)

## OPETUSSUUNNITELMA

### OSA 1. TOTEUTUSMENETELMIÄ, 4 op

#### Kontaktiopetus:

##### 1.1 Johdatus ympäristökasvatukseen (4h)

Keskeiset sisällöt: Ympäristökasvatuksen tausta, tavoitteet ja keskeiset lähestymistavat.

##### 1.2 Puutarha oppimisympäristönä (6h)

Keskeiset sisällöt: Pohditaan ja tarkastellaan miksi ja miten puutarha voi olla hyvä oppimisympäristö sekä saadaan käytännön esimerkkejä siitä, miten puutarhan avulla voidaan toteuttaa kestävä kehityksen kasvatusta ja muita opetussuunnitelmien tavoitteita.

##### 1.3 Seikkailukasvatus (6h)

Keskeiset sisällöt: Tutustutaan seikkailukasvatukseen ja sen monipuolisiin mahdollisuuksiin ympäristökasvatuksen menetelmänä sekä teoriapohjalta että käytännössä.

##### 1.4 Taide ja ympäristökasvatus: ”Koulun pihasta meidän paikaksi” (6h)

Keskeiset sisällöt: Taide voidaan nähdä yhtenä ympäristökasvatuksen osana, jonka avulla pystytään lisäämään ympäristöherkkyyttä ja paikan kokemista omaksi. Päivän aikana tutustutaan ympäristö- ja yhteisötaiteen teemoihin ja tekniikoihin sekä sovelletaan niitä koulumaailman sopiviksi.

##### 1.5 Kulttuuriympäristökasvatus (6h)

Keskeiset sisällöt: Kulttuuriympäristön muodostuminen, tutkimus ja havainnointi käyttäen hyväksi kirjallisuutta, dokumentteja kuten karttoja ja valokuvia, haastatteluja, taidetta ja maiseman havainnointia.

##### 1.6 Ääniympäristökasvatus (6h)

Keskeiset sisällöt: Tutustutaan ääniympäristökasvatukseen ja akustisen ekologian periaatteisiin sekä saadaan esimerkkejä äänimiljöön havainnoinnista ja ympäristöään hyödyntämisessä opetus- ja kasvatustyössä.

##### 1.7 Draamapedagogiikka (Vihreä draama) (6h)

Keskeiset sisällöt: Perehdytään vihreän draaman perusteisiin sekä opitaan itse vetämään draamaohjelmia lapsille ja nuorille. Päivän aikana mm. toteutetaan yksi vihreä draama -ohjelma sekä tehdään draamakokonaisuuteen nivoutuvia harjoituksia.

Osan 1 hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista kontaktiopetukseen ja oppimispäiväkirjan laatimista opetuspäivien pohjalta. Mikäli opiskelija ei voi osallistua kaikkiin kontaktiopetuspäiviin, on korvaavasta suorituksesta sovittava kurssin johtajan kanssa.

## OSA 2. KÄYTÄNNÖT, 4 op

### 2.1 Kehittämistehtävä

Opiskelija tutustuu itsenäisesti kasvatustieteen eri toimijatahojen ympäristökasvatustyöhön ja laatii esiopetuksen/koulun ympäristökasvatustoimintaa kehittävän suunnitelman.

### 2.2 Seminaari (6h)

Opiskelija laatii tekemänsä kehittämistehtävän pohjalta seminaariesityksen, jonka hän esittää koulutuksen päättävässä seminaarissa.

### Arviointi:

Koulutukseen sisältyvä oppimispäiväkirja ja kehittämistehtävä arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Koulutuskokonaisuuden suorittaminen edellyttää kummankin osan hyväksytyä suorittamista. Kokonaisuuden (8 op) suorittamisesta opiskelija saa erillisen todistuksen.

### Kontaktiopetuksen aikataulu:

- |                               |   |
|-------------------------------|---|
| <b>Keskiviikko 9.9.2009</b>   | <b>1.1 Johdatus ympäristökasvatukseen (4h)</b><br><i>Suunnittelija Laura Puolamäki</i><br><i>Turun yliopisto, Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos</i>                        |
| <b>Keskiviikko 23.9.2009</b>  | <b>1.2 Puutarha oppimisympäristönä (6h)</b><br><i>MMT Erja Rappe</i><br><i>Marttaliitto</i>   |
| <b>Keskiviikko 14.10.2009</b> | <b>1.3 Seikkailukasvatus (6h)</b><br><i>Erytisluokanopettaja Mari Mikkola</i><br><i>Valkeavuoren koulu, Kaarinan kaupunki</i>   |
| <b>Keskiviikko 11.11.2009</b> | <b>1.4 Taide ja ympäristökasvatus: ”Koulun pihasta meidän paikaksi” (6h)</b><br><i>Kuvataidekasvatuksen lehtori Senja Valo</i><br><i>Rauman Lyseon peruskoulu</i>                         |
| <b>Keskiviikko 2.12.2009</b>  | <b>1.5 Kulttuuriympäristökasvatus (6h)</b><br><i>Professori Maunu Häyrynen ja pt.tuntiopettaja Eeva Raike</i><br><i>Turun yliopisto, Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos</i> |
| <b>Keskiviikko 20.1.2010</b>  | <b>1.6 Ääniympäristökasvatus (6h)</b><br><i>Musiikkikasvatuksen lehtori Hannu Riikonen</i><br><i>Turun yliopisto, Rauman opettajankoulutuslaitos</i>                                      |
| <b>Keskiviikko 10.2.2010</b>  | <b>1.7 Draamapedagogiikka (Vihreä draama) (6h)</b><br><i>Ympäristökasvattaja, vihreä draama –ohjaaja Heli Konivuori</i>   |
| <b>Keskiviikko 21.4.2010</b>  | <b>2.2 Seminaari (6h)</b><br><i>Kasvatustieteen lehtori Riitta Korhonen</i><br><i>Turun yliopisto, Rauman opettajankoulutuslaitos</i>   |